

Protestantse gemeente Leiden

Jaarrekening 2020

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	3
Balans	7
Staat van baten en lasten	9
Toelichting algemeen	10
Toelichting op de balans	12
Toelichting op de staat van baten en lasten	19

Bestuursverslag 2020 College van kerkrentmeesters

Inleiding

Op verzoek van de Algemene Kerkenraad (AK) heeft het College van kerkrentmeesters (CvK) naast het gebruikelijke financiële jaarverslag 2020 ook een beknopt inhoudelijk verslag opgesteld over zijn verschillende activiteiten gedurende het jaar 2020. Achtereenvolgens zullen de volgende onderwerpen aan de orde komen: algemeen; bestuurlijk; financieel; gebouwen; en personeelszaken.

In 2020 had het College de volgende samenstelling:

- Simon van Wijlen – voorzitter (tot 1 februari 2020)
- Foort van Oosten – voorzitter a.i. (vanaf 1 februari 2020)
- Wim Timmermans – secretaris
- Juriaan van Duuren – penningmeester (tot 15 juni 2020)
- Jan Geluk – penningmeester (vanaf oktober 2020)
- Ruurd Salverda – portefeuillehouder personeelszaken
- Fred Wessels – portefeuillehouder niet-monumentale gebouwen

Algemeen

Het jaar 2020 was, zoals voor velen onder ons, een ongewoon jaar. Wereldwijd werden wij getroffen door de Coronapandemie waarvan de gevolgen ingrijpend waren en zijn voor ons gewone bestaan. Voor de Protestantse gemeente te Leiden (PgL) en haar leden heeft dat geleid tot een andere vorm van geloofsbeleving. Waar eerder het kerkbezoek, andere bijeenkomsten en waardevolle tradities (christelijke feesten en dankdagen) zich voltrekken in fysiek gezelschap met geloofsgenoten, werd alles opeens anders.

De door de overheid genomen maatregelen ter bestrijding van de pandemie hebben ertoe geleid dat contactmomenten op drastische wijze werden beperkt. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een digitale geloofsbeleving met minimale persoonlijke contacten. Dat ging niet zonder slag of stoot. Binnen de PKN, de PgL en de geloofsgemeenschappen werden de zondagse vieringen, bijeenkomsten, vergaderingen en overige contacten gereguleerd en beperkt door allerlei strenge overheidsmaatregelen, w.o. 1,5 meter afstand houden; mondkapjes gebruiken; geen of een beperkt aantal mensen in de dienst; niet zingen of met een viertal (of zelfs minder) mensen zingen; geen koffie en een praatje na de dienst en nog tal van maatregelen waarvan wij niet in het minst het vermoeden hadden dat zij ooit genomen zouden kunnen worden.

Het digitaal vieren van de diensten heeft, na de ingewikkelde aanloop "Hoe doe je dat eigenlijk" een stevige vlucht genomen. Ook in de toekomst zullen er op dit gebied mogelijkheden zijn en blijven. Eind 2020 hadden de digitale kerkdiensten een steeds professionelere uitstraling gekregen. Terugblikkend zijn wij dankbaar dat wij als PgL met onze geloofsgemeenschappen erin geslaagd te zijn onze PgL in al haar verscheidenheid in stand te hebben kunnen houden – dankzij de inzet van ons allen.

Vastgesteld:	CvK	AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Bestuurlijk

Het jaar 2020 stond in het teken van de afronding van het ingezette traject met organisatie-adviseur BDO rond de bestuurlijke trajecten die de PgL in toekomstbestendig vaarwater moesten brengen. Hierover zijn uitgebreide rapportages uitgebracht waarnaar hier korthedshalve zij verwezen. Als onderdeel hiervan heeft er een aantal bestuurlijke wisselingen plaats gevonden.

Ook is een begin gemaakt met de uitvoering van de voorgestelde maatregelen die o.a. een andere werkwijze van het Kerkelijk Bureau inhielden. Deze inhoudelijke wijzigingen zijn in dit verslagjaar 2020 nog niet alle uitgevoerd. De verwachting is dat tegen de zomer van 2021 de verdere automatisering van de processen afgerond zal zijn.

Een aantal bestuurlijke functies binnen de AK en het CvK is voor dit verslagjaar op ad interim basis ingevuld.

Financieel

Zoals bekend zijn vanwege de Corona pandemie en de bestrijding daarvan de commerciële exploitatie van onze gebouwen alsook andere activiteiten binnen de PgL op een lager pitje gezet dan wel geheel stopgezet. Als gevolg daarvan verdampten de inkomsten voor 2020 zienderogen. Na het eerste kwartaal 2020 liep het tekort voor het begrotingsjaar, inclusief de verdampte beurswaarde van onze effectenportefeuille, op tot een tekort van 1,2 miljoen Euro.

Door een strikte begrotings- en uitgavendiscipline en door een beroep op de door de overheid genomen NOW maatregelen is het tekort op de jaarrekening 2020 beperkt gebleven tot 150.000 € negatief, inclusief het instellen van een reserve van 90.000 € in 2020, voor het opvangen van Corona tegenvallers in het jaar 2021.

Daarnaast bleek de beurs zich eind 2020 zodanig hersteld te hebben dat de portefeuille een kleine plus liet zien.

Personeelszaken

In 2020 is een voorschot genomen op de verdere ontwikkeling van het personeelsbeleid binnen de PGL. Sinds maart 2020 is er een Hoofd Kerkelijk Bureau (KB) a.i. Samen met het Hoofd KB a.i. heeft de portefeuillehouder PZ binnen het CvK een begin gemaakt om deze belangrijke taak weer structureel uit te voeren. Er is een duidelijke taakverdeling waarbij de portefeuillehouder CvK zich in eerste instantie richt op de menselijke kant van het personeelsbeleid en het KB/Hoofd KB zich voornamelijk richt op de ondersteunende taken en processen, alsmede de administratieve kant van het personeelsbeleid.

Tevens zijn de kernprocessen op het gebied van personeelsbeleid in 2020 meer verankerd in de werkorganisatie van het KB en liggen de uitvoerende taken op dit gebied in principe niet meer bij CvK leden.

Er is ook actief aandacht geschonken aan het ziekteverzuim binnen de organisatie. Persoonlijke aandacht voor de medewerkers speelt hierbij een essentiële rol. De medewerkers moeten zich in een organisatie waar, over het algemeen, toch vrij solistisch gewerkt wordt gesteund weten door middel van goed werkgeverschap. Het leren kennen van kerkenraadsleden uit de geloofsgemeenschappen is actief gestimuleerd en heeft ook tot meer interactie geleid.

Vastgesteld:	CvK	AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Een van de ambities voor 2020 was om de 'Verklaring omtrent het Gedrag' (VOG) voor nieuwe medewerkers en vrijwilligers binnen de organisatie tot een vereiste te maken. Vanwege corona is dit helaas niet gelukt. De bedoeling is nu om dit in de loop van 2021 te introduceren. Ook het houden van functioneringsgesprekken is er vanwege corona in 2020 bij ingeschoten. Zodra de situatie dit toelaat zal dit later in 2021 weer opgepakt worden. Wel is er, met name door de portefeuillehouder PZ, regelmatig contact onderhouden met de medewerkers.

Monumentale en niet-monumentale gebouwen

Onze kerken en bijgebouwen

Voor diverse gebouwen van de PgL wordt het jaarlijks onderhoud uitgevoerd d.m.v. meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) die ons helpen schade en hoge herstelkosten te vermijden. Deze worden, indien nodig jaarlijks bijgesteld, synchroon met het opstellen van de CvK begroting. Wij hanteren MJOP's voor de Vredeskerk (VK), kerkelijk centrum de Regenboog (RB) en de bijgebouwen rond de Hooglandse kerk (HK) en Marekerk (MK), zoals o.a. het Hooglandse huis en het Marehuis. Een MJOP omvat periodiek onderhoud, b.v. schilderwerken (binnen en buiten), daken/goten (loodwerken), metselwerken/voegen, maar ook onderhoud t.b.v. brandveiligheid. Daarnaast inspecteert de Monumentenwacht periodiek de beide monumentale kerken HK en MK en rapporteert zeer uitgebreid over de staat van beide gebouwen en verstrekt zij advies over onderhouds- en herstelwerkzaamheden. De heer Mr Ir L. Barendregt is als adviseur van het CvK bij de uitvoering van deze werkzaamheden betrokken. Daarnaast treedt ook de heer R. Veldhuijzen van Zanten op als adviseur die o.a. de zorg heeft voor enkele pastorieën.

Groene kerk

De PgL heeft enkele jaren geleden het predicaat "Groene kerk" verkregen. In 2017/2018 zijn haalbaarheidsstudies uitgevoerd. De VK en de RB bleken het meest geschikt om te verduurzamen.

Dat leidde in 2020 tot de volgende onderzoeken ten aanzien van:

- het isoleren van de kruipruimten en de begane grond vloeren;
- het plaatsen van zonnepanelen op daken;
- het vervangen van de in slechte staat verkerende noordgevel van de RB.

Veel tijd is dit jaar besteed om het probleem van de te vochtige kruipruimte van de VK op te lossen. Door dit vochtig klimaat is schade ontstaan (niet dramatisch) aan de onderzijde van de vloer. Het onderzoek heeft ertoe geleid dat er ventilatiekokers worden geïnstalleerd (mei 2021). Enkele maanden later zal reparatie en isolatie van de vloer worden uitgevoerd.

In dit jaar werd de bestaande verlichting vervangen door LED-verlichting in alle ruimten van de VK, de RB en in die van de HK en MK, inclusief de kroonluchters. In de RB zijn programmeerbare thermostaatkranen op de radiatoren geplaatst, zodat de ruimten afzonderlijk en naar wens verwarmd kunnen worden. In de VK is het slecht functionerende programmeerbare verwarmingssysteem vervangen door een zeer effectief elektronisch regelsysteem (te bedienen door middel van een app).

Bij al deze activiteiten werkt het CvK nauw samen met de projectgroep 'Groene kerk', o.l.v. Foort van Oosten en bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende geloofsgemeenschappen.

Vastgesteld: CvK AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Tenslotte zijn de volgende werken nog uitgevoerd in 2020:

- de renovatie van de begane grond van de Apollotoren (Zuid-West) waarin De Pelgrim sindsdien is gehuisvest. Bijzonder is dat deze renovatie bijna geheel door vrijwilligers van Zuid-West is uitgevoerd
- het geheel schilderen van het interieur van het Marehuis en de inrichting met nieuw meubilair t.b.v. het jeugd- en jongerenwerk
- het buitenschilderwerk van het Marehuis, Hooglandse huis en de Hooglandse Kerkgracht studio's
- het schilderen van het interieur van de Verbinding (Stevenshof) en het leggen van nieuwe vloerbedekking
- renovatie van de pastoreskamer in de Regenboog en inrichting met nieuw meubilair
- schilderen van de klokkentoren en de hoge en lage boeidelen van de Vredeskerk
- de voorbereiding van de renovatie van het pand Nieuwstraat 22 (nieuwe kantoorruimte voor de beide beheerders van de HK en MK) welke inmiddels is opgeleverd (maart 2021).

Namens het College van Kerkrentmeesters,

Wim A. Timmermans, secretaris

juni 2021

Balans per 31 december 2020

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	2.927.049	3.013.919
Installaties	333.502	346.877
Andere vaste middelen	<u>59.428</u>	<u>49.193</u>
	3.319.979	3.409.989
Financiële vaste activa		
Effecten	8.448.223	8.307.129
Vorderingen		
Debiteuren	33.193	82.476
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.586	15.023
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>142.446</u>	<u>108.377</u>
	182.225	205.876
Liquide middelen	535.870	944.036
Totaal	<u><u>12.486.297</u></u>	<u><u>12.867.030</u></u>

Staat van baten en lasten over 2020

	<u>Realisatie 2020</u> €	<u>Begroting 2020</u> €	<u>Realisatie 2019</u> €
Baten			
Bijdragen levend geld	634.531	589.314	644.233
Verhuur gebouwen en terreinen	329.314	324.503	303.674
Commerciële activiteiten	152.051	499.200	591.583
Overige baten	122.637	30.726	33.436
	<u>1.238.533</u>	<u>1.443.743</u>	<u>1.572.926</u>
Inkoop commerciële activiteiten	-235.654	-334.813	-387.606
	1.002.879	1.108.930	1.185.320
Lasten			
Kosten pastoraat	533.011	522.434	486.594
Personeelskosten	200.245	288.444	270.519
Kantoorkosten	54.546	46.930	47.550
Algemene kosten	79.677	66.508	76.815
Huisvestingskosten	384.032	363.963	363.471
Afschrijvingskosten	133.538	141.040	134.324
Bijdrage aan andere organen	52.132	51.810	52.712
	<u>1.437.181</u>	<u>1.481.129</u>	<u>1.431.985</u>
Saldo baten en lasten	-434.302	-372.199	-246.665
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	280.203	311.020	441.295
Financiële lasten	-65.671	-73.338	-61.169
	<u>214.532</u>	<u>237.682</u>	<u>380.126</u>
Exploitatiesaldo	-219.770	-134.517	133.461
Bestemming saldo	139.832	117.500	-126.431
Resultaat	<u>-79.938</u>	<u>-17.017</u>	<u>7.030</u>

Vastgesteld: CvK AK
 eerste lezing:
 tweede lezing:

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Protestantse gemeente te Leiden is gevestigd op Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG te Leiden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 64671755.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van rechtspersoon

De activiteiten van de Protestantse gemeente te Leiden bestaan uit het organiseren van wekelijkse erediensten en diverse overige kerkelijke activiteiten. Daarnaast worden kerkelijke gebouwen verhuurd, eventueel in combinatie met horeca activiteiten.

Informatieverschaffing over schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het college van kerkrentmeesters, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Informatieverschaffing over continuïteit

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling. In het verslagjaar is in Nederland het COVID-19 virus uitgebroken. Dit heeft voor de rechtspersoon geresulteerd in een daling van de bate uit hoofde van commerciële activiteiten. Eventuele toekomstige consequenties zijn op dit moment moeilijk te schatten. Ondanks dat zijn wij van mening dat op basis van de momenteel beschikbare informatie, de inmiddels genomen maatregelen en bestaande liquiditeitsbuffer, de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt wordt.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen van entiteit, zoals die hieronder zijn beschreven. Voor de uitwerking is zoveel mogelijk aangesloten bij de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 640 (organisaties zonder winstoogmerk). Waar nodig zijn omschrijvingen van en indelingen in posten aangepast en zijn begrippen gehanteerd die gebruikelijk zijn voor kerkelijke organisaties, in overeenstemming met de richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland.

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen

Materiële vaste activa

In afwijking met de richtlijnen van de Protestantse Kerk in Nederland worden materiële vaste activa gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen.

Vastgesteld: CvK AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Materiële vaste activa (vervolg)

Investerings groter dan € 2.000 worden geactiveerd. Subsidies en bijdragen van externe fondsen ten gunste van verbouwingen en aanschaffingen worden direct in mindering gebracht op het betreffende activum.

Afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Effecten worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid, tenzij anders vermeld. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Bestemmingsfondsen

Voor giften waaraan de bestemming door de gever is bepaald wordt een bestemmingsfonds gevormd. Met ingang van het jaar 2020 worden ook giften groter dan € 500 in de staat van baten en lasten verantwoord en wordt bij de bestemming van het resultaat een bedrag toegevoegd aan het bestemmingsfonds.

Bij de besteding van gelden voor de projecten waarvoor een fonds is gevormd, worden de uitgaven in de staat van baten en lasten geboekt. Daartegenover wordt het bedrag onttrokken aan het fonds ten gunste van de rekening van baten en lasten.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over de jaren. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen ontvangen baten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald op historische kostprijs met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderinggrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de materiële vaste activa.

Vastgesteld: CvK AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Activa

Vaste Activa

Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen €	Installaties €	Andere vaste middelen €	Totaal €
<u>Stand per 1 januari 2020</u>				
Aanschaffingswaarde	3.565.713	489.323	285.428	4.340.464
Cumulatieve afschrijvingen	-551.794	-142.446	-236.235	-930.475
Boekwaarde	<u>3.013.919</u>	<u>346.877</u>	<u>49.193</u>	<u>3.409.989</u>
<u>Mutaties</u>				
Investeringsen	13.922	9.144	20.463	43.529
Afschrijvingen	-100.791	-22.519	-10.228	-133.538
Saldo mutaties	<u>-86.869</u>	<u>-13.375</u>	<u>10.235</u>	<u>-90.009</u>
<u>Stand per 31 december 2020</u>				
Aanschaffingswaarde	3.579.635	498.467	305.890	4.383.992
Cumulatieve afschrijvingen	-652.586	-164.965	-246.462	-1.064.013
Boekwaarde	<u>2.927.049</u>	<u>333.502</u>	<u>59.428</u>	<u>3.319.979</u>
Afschrijvingspercentages	0% - 5%	5%	10% - 33%	

De boekwaarde van de gebouwen en terreinen kan als volgt nader gespecificeerd worden.

	<u>Waarde pand</u> €	<u>Verbouwing</u> €	<u>boekwaarde</u> €
<i>Kerkelijke gebouwen</i>			
Hooglandse Kerk	1	175.879	175.880
Marekerk	1	19.600	19.601
Vredeskerk	1	392.694	392.695
Regenboog	2	50.414	50.416
Wijkgebouwen	389.346	20.111	409.457
Kerkelijk bureau	-	47.636	47.636
<i>Woningen</i>			
Pastorie Oude Rijn	543.323	-	543.323
Pastorie Brandelerkade	316.285	28.722	345.007
Pastorie Edelkarper	207.378	-	207.378
Woningen HKgracht/Middelweg	-	718.489	718.489
<i>Overige gebouwen</i>			
Grond Pieterskerk	1	-	1
Grond Fonds Groeneveld	17.165	-	17.165
Grond Rhijnhof	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>1</u>
	<u>1.473.504</u>	<u>1.453.545</u>	<u>2.927.049</u>

Vastgesteld: CvK AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Financiële vaste activa

Effecten

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Effecten	<u>8.448.223</u>	<u>8.307.129</u>

De beurswaarde bedraagt eind 2020 € 9.115.000 (2019: € 8.646.000).

De effectenportefeuille was in 2020 in zijn geheel in het beheer van de ING-bank. Het betreft een maatwerkportefeuille, volgens het beleggingsstatuut van de Protestantse gemeente Leiden: duurzaam, ethisch verantwoord en defensief.

Vlottende activa

Vorderingen

Debiteuren

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Debiteuren	<u>33.193</u>	<u>82.476</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Omzetbelasting	-	6.813
Dividendbelasting	1.580	5.687
Pensioenen	5.006	2.523
	<u>6.586</u>	<u>15.023</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Overige vorderingen en overlopende activa

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Opgelopen rente op obligaties	37.907	36.391
Tussenrekening subsidies (BRIM)	16.467	16.229
Tussenrekening subsidies COVID-19	23.893	-
Tussenrekening subsidies (overige)	-	5.062
Stichting Beheer Kerkelijk Centrum de Regenboog	8.070	17.045
Afrekening energie	17.067	-
Vooruitbetaalde kosten	15.616	15.035
Overige vorderingen	23.426	18.615
	142.446	108.377

Liquide middelen

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
ING	100.595	200.965
SKG	423.403	715.871
Kruisposten	10.731	25.908
Kas	1.141	1.292
	535.870	944.036

De liquide middelen staan ter vrije beschikking.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Passiva

Vermogen

Kapitaal

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Stand per 1 januari	6.900.978	5.886.806
Resultaat verslagjaar	-79.938	7.030
Stand per 31 december	6.821.040	6.900.978

Bestemmingsreserves

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Instandhoudingsfonds pastorieën	1.426.934	1.426.934
Effectenfonds	749.594	749.594
Instandhoudingsfonds pastoraat	398.758	532.560
Monumentale gebouwen	100.000	100.000
COVID-19	90.000	-
Vitaliseringsfonds	81.197	87.183
Personele lasten bij vervanging	-	30.000
Bestuurlijke organisatie	12.209	50.000
Automatisering	35.000	35.000
	2.893.692	3.011.271

Instandhoudingsfonds Pastorieën

Dit fonds is gevormd om aan de kerkordelijke verplichting te kunnen voldoen om nieuwe predikanten een pastorie aan te kunnen bieden.

Effectenfonds

Dit fonds heeft tot doel de risico's af te dekken die verbonden zijn aan de effectenportefeuille. Koersverliezen zullen ten laste van dit fonds worden gebracht.

Instandhoudingsfonds pastoraat

Dit fonds is in het verleden gevormd ter instandhouding van predikantsplaatsen die niet meer uit de exploitatie kunnen worden gefinancierd.

Door de Algemene Kerkenraad is besloten om de kosten van extra beleidsmaatregel voor tijdelijk toekennen van extra pastoraat per geloofsgemeenschap ten laste te brengen van dit instandhoudingsfonds. Hiervoor is in de beleidsperiode 2019 tot en met 2023 € 80.000 per jaar beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Monumentale gebouwen

Dit fonds is gevormd als aanvulling op de voorziening voor groot onderhoud van monumentale gebouwen.

Vastgesteld: CvK AK
 eerste lezing:
 tweede lezing:

Toelichting op de balans per 31 december 2020

COVID-19

Bij het opstellen van de begroting 2021 is besloten om voor verliezen, voortvloeiend uit de beperkingen die door de overheid zijn opgelegd in de strijd tegen COVID-19, ten laste van het resultaat 2020 een bestemmingsreserve te vormen. De gevormde bestemmingsreserve valt in 2021 vrij.

Vitaliseringsfonds

In het kader van het Beleidsplan 2014-2017 is door de Algemene Kerkenraad een Vitaliseringsfonds ingesteld met als doel zowel bestaande vitaliteit te stimuleren als ook nieuwe wegen te exploiteren. Bij de vaststelling van het beleidsplan 2019-2023 is besloten om tijdens die beleidsperiode niet te doteren aan het fonds maar uitsluitend te onttrekken aan dit fonds.

In het verslagjaar zijn uitgaven in verband met het online streamen van kerkdiensten ten laste van dit fonds gebracht.

Personele lasten bij vervanging

Dit fonds is ingesteld voor lasten die samenhangen met vervanging van personeel bij langdurige afwezigheid. In het verslagjaar is de reserve vrijgevallen in verband met gemaakte kosten voor inhuur van personeel.

Bestuurlijke organisatie

In 2019 is door een adviesorganisatie onderzoek gedaan naar de bestuurlijke organisatie van de Protestantse gemeente te Leiden. Voor de kosten die samenhangen met de uitvoering van de uitkomsten van dat onderzoek is een fonds ingesteld. In het verslagjaar zijn de kosten van het BDO-onderzoek naar de bestuurlijke organisatie in mindering gebracht op deze reserve.

Automatisering

Dit fonds is ingesteld ter dekking van de kosten die samenhangen met de (verdere) optimalisering en professionalisering van de administratieve organisatie. Daarnaast moet hardware die inmiddels is verouderd en afgeschreven vervangen worden.

Bestemmingsfondsen

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Legaten Vogelenzang-Beij / Muijzert	77.596	99.849
Legaat Groenewegen	67.464	67.464
Legaat Laman	57.765	57.765
Legaat Erades	46.168	46.168
Legaat Harteveld	36.565	36.565
Legaat Mark	23.021	23.021
Legaat Kukler	31.285	31.285
Legaat Betting	21.864	21.864
Overige legaten	92.647	92.647
	<u>454.375</u>	<u>476.628</u>

Vastgesteld: CvK AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Nalatenschap Vogelenzang-Beij/Muijzert t.b.v. Leiden Zuidwest

In 2019 is uit hoofde van de beleidsmaatregel met betrekking tot het pastoraat door de wijkgemeente Leiden Zuidwest een kerkelijk werker aangesteld voor 18 uur. De kosten van deze werker worden voor een deel ten laste van de beleidsmaatregel gebracht en het meerdere uit de legaten Muijzert en Vogelenzang. In 2020 is om die reden € 22.253 onttrokken aan deze legaten.

Voorzieningen

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud	<u>1.902.171</u>	<u>1.999.019</u>

Op onderhoud van een rijksmonumentale gebouwen kan een rijksbijdrage worden aangevraagd in het kader van de Subsidie Instandhouding Monumenten (SIM). De post voorzieningen is bedoeld voor onderhoud aan alle gebouwen, zowel SIM als niet-SIM gerelateerd.

Kortlopende schulden

Crediteuren

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Crediteuren	<u>72.900</u>	<u>103.075</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Loonheffing	34.319	33.712
Omzetbelasting	707	-
	<u>35.026</u>	<u>33.712</u>

Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Afrekening subsidies (BRIM)	161.618	106.857
Vooruitontvangen subsidies	10.000	10.000
Personele reserveringen	26.762	99.385
Collectebonnen in roulatie	35.211	28.769
Ontvangen waarborgsommen	19.087	19.363
Overige rekening-courant	23.947	12.668
Overige schulden	<u>30.468</u>	<u>65.305</u>
	<u>307.093</u>	<u>342.347</u>

Vastgesteld: CvK AK
eerste lezing:
tweede lezing:

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Informatieverschaffing over niet in de balans opgenomen verplichtingen

Gronden in erfpacht uitgegeven

De Protestantse gemeente te Leiden heeft de volgende gronden in erfpacht uitgegeven:

1. Een eeuwigdurend recht op de gronden van de Begraafplaats Rhijnhof is uitgegeven aan Stichting Beheer Begraafplaats Rhijnhof. De canon voor het jaar 2021 bedraagt ongeveer € 86.000.
2. Een tijdelijk recht op de gronden bestemd voor crematorium met aula en columbarium aan Dela Crematoria Groep B.V. De overeenkomst loopt tot 30 augustus 2089. De canon voor het jaar 2021 bedraagt ongeveer € 37.500.
3. Een tweetal landbouwgronden in Noordwijk zijn voor onbepaalde tijd uitgegeven. De jaarlijkse canon voor deze gronden bedraagt ongeveer € 3.000.
4. De gronden rond de Pieterskerk zijn voor onbepaalde tijd uitgegeven aan Stichting Pieterskerk Leiden. Voor de pacht van de gronden wordt geen canon in rekening gebracht.

Topaaslaan (t.b.v. De Verbinding)

Voor de huur van 'De Wijkplaats' van wijkgemeente De Verbinding is een overeenkomst gesloten. De overeenkomst wordt jaarlijks stilzwijgend verlengd. De jaarlijkse huur bedraagt ongeveer € 10.500.

Stevensbloem 269 (t.b.v. Leiden Zuidwest)

Voor de huur van het wijkcentrum van wijkgemeente Leiden Zuidwest is een overeenkomst gesloten. De overeenkomst is per 1 december 2017 verlengd voor een periode van vier jaar. De jaarlijkse huurkosten bedragen ongeveer € 16.000.

Apollotoren 2a (t.b.v. Leiden Zuidwest)

Voor de huur van 'De Pelgrim' van wijkgemeente Leiden Zuidwest is met ingang van februari 2020 een overeenkomst gesloten voor de duur van vijf jaar. De jaarlijkse huur bedraagt ongeveer € 25.000.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

	<u>Realisatie 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Realisatie 2019</u>
	€	€	€
Bijdragen levend geld			
Vrijwillige bijdrage	525.748	493.319	533.496
Collecten algemeen Kerkenwerk	23.803	27.835	33.005
Bijdragen t.b.v. Leids Kerkblad	20.708	19.500	19.981
Eindejaars- en Paascollecte	14.988	15.000	14.507
Collecten onderhoud gebouwen	14.609	10.925	10.497
Collecten Instandhouding Gemeente	17.038	10.735	13.534
Giften, legaten en erfenissen	8.132	2.000	8.767
Offerkist	-	-	864
Solidariteitskas	9.505	10.000	9.582
	<u>634.531</u>	<u>589.314</u>	<u>644.233</u>
Verhuur gebouwen en terreinen			
Verhuur huizen	188.403	184.382	184.430
Pacht Rhijnhof	122.507	121.784	118.790
Pacht Rhijnhof - Correctie jaar 2016	-	-	-17.500
Verhuur pastorieën	15.552	15.277	14.978
Pacht Noordwijk	2.852	3.060	2.976
	<u>329.314</u>	<u>324.503</u>	<u>303.674</u>
Commerciële activiteiten			
Verhuur kerkgebouwen	80.247		233.186
Eten en consumpties	16.643		179.390
Verhuur meubilair	15.535		55.969
Verhuur verwarming	14.830		46.032
Verhuur audiovisuele middelen	21.456		40.497
Verhuur servies	994		26.849
Verhuur wijkgebouwen	800		2.615
Overige opbrengsten	1.546		7.045
	<u>152.051</u>	<u>499.200</u>	<u>591.583</u>
Overige baten			
Verhuur kerkgebouwen kerkelijk	25.900	25.626	25.626
Ontvangen subsidies	75.000	-	-
Diverse opbrengsten	21.737	5.100	7.810
	<u>122.637</u>	<u>30.726</u>	<u>33.436</u>
Inkoopwaarde commerciële activiteiten			
Loonkosten beheerders	213.458		268.990
Inkoop eten en consumpties	2.133		49.886
Inhuur audiovisuele middelen	11.344		25.464
Inhuur meubilair	1.936		8.571
Inhuur servies	553		8.898
Overige kosten	6.230		25.797
	<u>235.654</u>	<u>334.813</u>	<u>387.606</u>

Vastgesteld: CvK AK
 eerste lezing:
 tweede lezing:

Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Kosten Pastoraat			
Kosten predikanten	366.839	377.883	374.746
Kosten beleidsmaatregel extra pastoraat	128.544	97.483	60.011
Kosten kerkelijk werkers	-	-	8.253
Preekvoorziening	16.690	19.890	22.937
Studentenpastoraat	11.300	11.011	10.951
Bijzonder Kerkenwerk Leiden	8.750	-	8.750
Gemeenteleven	888	16.167	946
	<u>533.011</u>	<u>522.434</u>	<u>486.594</u>
<i>Kosten predikanten</i>			
Doorbelaste traktementen	356.717	365.925	340.909
Basistraktementen	5.292	-	8.564
Kostenvergoeding predikanten	4.089	8.578	5.334
Kosten i.v.m. beroep en vertrek predikanten	-	-	17.281
Reiskosten woon/werk predikanten	741	3.380	2.658
	<u>366.839</u>	<u>377.883</u>	<u>374.746</u>
<i>Kosten beleidsmaatregel extra pastoraat</i>			
Extra pastoraat beleidsmaatregel	82.549	80.000	65.376
Extra pastoraat uit matrix overschot	9.989	17.483	8.642
Extra pastoraat uit legaten en fondsen	36.006	-	15.993
	<u>128.544</u>	<u>97.483</u>	<u>90.011</u>
Bijdrage externe fondsen	-	-	-30.000
	<u>128.544</u>	<u>97.483</u>	<u>60.011</u>
Overige personele kosten			
Salarissen overig personeel	151.257	171.372	152.524
Sociale lasten overig personeel	21.257	25.707	26.426
Pensioenlasten overig personeel	4.077	17.138	19.715
	<u>176.591</u>	<u>214.217</u>	<u>198.665</u>
Tegemoetkoming loonkosten (NOW)	-101.191	-	-
Gastorganisten	-	2.295	-
Ontvangen ziekengelden	-14.148	-	-5.393
Ingehuurd personeel	107.979	35.700	41.781
Overige personeelskosten	31.014	36.232	35.466
	<u>200.245</u>	<u>288.444</u>	<u>270.519</u>
<i>Salarissen overig personeel</i>			
Salarissen administratief personeel	61.405	76.917	70.807
Salarissen kosters	46.377	53.370	45.578
Salarissen organisten	43.475	41.085	36.139
	<u>151.257</u>	<u>171.372</u>	<u>152.524</u>

Gedurende het jaar 2020 waren, uitgaande van een fulltime werkweek (36 uur), gemiddeld 8,6 medewerkers in dienst (2019: 8,8)

Vastgesteld: CvK AK
 eerste lezing:
 tweede lezing:

Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
<i>Overige personeelskosten</i>			
Vrijwilligersvergoedingen	6.935	11.475	9.454
Reiskosten woon-werk	4.218	1.960	5.015
Kosten arbodienst en advies	15.624	14.790	15.357
Overige personeelskosten	4.237	8.007	5.640
	<u>31.014</u>	<u>36.232</u>	<u>35.466</u>
Kantoorkosten			
Kantoormiddelen	4.804	2.200	1.380
Leids Kerkblad	18.687	22.800	21.177
Telefoon en internet	11.220	9.486	7.962
Automatisering	10.294	5.712	5.931
Portokosten	6.018	5.814	6.850
Kopieerkosten	3.523	918	4.250
	<u>54.546</u>	<u>46.930</u>	<u>47.550</u>
Algemene kosten			
Uitgaven ten laste van Vitaliseringsfonds	5.986	p.m.	5.119
Uitgaven ten laste van legaten	-	p.m.	2.081
Accountantskosten	12.358	13.770	13.673
Geldwerving	4.332	5.712	6.826
Salaris- en ledenadministratie door derden	3.721	4.700	3.721
Contributies en abonnementen	2.695	2.250	2.092
Verzekeringen	2.046	1.800	1.937
Advieskosten	38.963	10.811	32.204
Bestuurskosten	1.161	2.142	1.234
Representatiekosten	1.436	3.101	1.978
Publiciteit	3.226	22.000	5.539
Kosten coronamaatregelen	3.247	-	-
Overige kosten	506	222	411
	<u>79.677</u>	<u>66.508</u>	<u>76.815</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

	<u>Realisatie 2020</u>	<u>Begroting 2020</u>	<u>Realisatie 2019</u>
	€	€	€
Huisvestingskosten			
Dotatie voorziening groot onderhoud	137.261	137.761	140.105
Electra, gas en water	85.471	76.958	105.023
Huurkosten	56.819	68.843	40.440
Verzekeringen	44.181	26.508	29.120
Onroerend goed belasting	11.950	12.073	11.380
Exploitatiebijdrage Stichting Beheer			
Kerkelijk Centrum de Regenboog	32.485	20.400	18.338
Beheervergoeding Hooglandse Kerkgracht	10.000	9.180	10.000
Schoonmaakkosten gebouwen	7.997	9.588	6.412
Correctie BTW	-8.984	-	-4.004
Overige kosten	6.852	2.652	6.657
	<u>384.032</u>	<u>363.963</u>	<u>363.471</u>
Afschrijvingskosten			
Afschrijving verbouwing gebouwen	100.792	106.228	99.525
Afschrijving inventaris	9.862	11.665	11.562
Afschrijving installaties	22.519	21.818	21.908
Afschrijving automatisering	365	1.329	1.329
	<u>133.538</u>	<u>141.040</u>	<u>134.324</u>
Bijdragen aan andere organen			
Kerkrentmeesterlijk quotum	38.760	38.000	38.725
Afdrachten solidariteitskas	13.145	13.300	13.760
Overige bijdragen/contributies	227	510	227
	<u>52.132</u>	<u>51.810</u>	<u>52.712</u>
Financiële baten			
Rente obligaties en dividend aandelen	143.457	160.000	151.978
Rente spaarcontract	-	-	18.542
Rente spaarcontract - eerdere jaren	-	-	28.458
Koersresultaten	136.780	150.000	241.506
Overige rente baten	-34	1.020	811
	<u>280.203</u>	<u>311.020</u>	<u>441.295</u>
Financiële lasten			
Ongerealiseerd koersverliezen	-		-
Beheerskosten effecten	48.611	47.940	43.705
Buitenlandse bronbelasting	12.814	20.400	12.868
Kosten beleggingsadvies	1.200	1.224	1.200
Betaalde rente en bankkosten	2.386	2.244	2.086
Geldtransportkosten	660	1.530	1.310
	<u>65.671</u>	<u>73.338</u>	<u>61.169</u>

Vastgesteld: CvK AK
 eerste lezing:
 tweede lezing:

Toelichting op de staat van baten en lasten 2020

		<u>Realisatie</u> <u>2020</u>	<u>Begroting</u> <u>2020</u>	<u>Realisatie</u> <u>2019</u>
		€	€	€
Bestemming saldo				
<i>Bestemmingsreserves</i>				
Instandhouding pastoraat	Onttrekking	37.500	37.500	-
Kosten beleidsmaatregel van instandhouding pastoraat	Onttrekking	96.302	80.000	40.373
Vitaliseringsfonds	Onttrekking	5.986	p.m.	5.119
Personele lasten vervanging	Onttrekking	30.000	-	0
Bestuurlijke organisatie	Onttrekking	37.791	-	-50.000
Reserve COVID-19	Dotatie	-90.000		
Automatisering	Dotatie	-	-	-35.000
Monumentale gebouwen	Dotatie	-	-	-100.000
<i>Mutatie bestemmingsfondsen</i>				
Kosten beleidsmaatregel van legaten	Onttrekking	22.253	-	10.996
Overige bestemmingsfondsen	Onttrekking	-	p.m.	2.081
		<u>139.832</u>	<u>117.500</u>	<u>-126.431</u>

Deze bestemmingen zijn reeds verwerkt in de jaarrekening.

Ondertekening van de jaarrekening

Protestantse gemeente te Leiden, 2021

F.A. van Oosten
Voorzitter

W.A. Timmermans
Secretaris

Vastgesteld in de Algemene Kerkenraad, 2021

J. Rijsdijk
Voorzitter

G.C. Colenbrander
Scriba

Vastgesteld: CvK AK
eerste lezing:
tweede lezing: